

vil være af overordentlig stor Betydning, at den Undervisning, der gives den fra Statens eller i alt Fald fra det offentlige Side, gives dem fuldt ud paa et Sted og ikke deles midt over; saa at de skulle faa Slutningen af deres Undervisning paa et helt andet Sted end det, hvor Undervisningen er begyndt, og efter andre Metoder og til syvende og sidst med andre Former. Jeg har den Tro, at den nuværende Ordning allerede har frembragt og endnu mere i Fremtiden vil frembringe et Kunstnerproletariat, som er i allerhøjeste Grad bedrøveligt. Vi ere kun en lille Nation, og det er derfor en Umulighed for Kunstnerne at ernære sig, naar der bliver altfor mange af dem. Kunstakademiets Forberedelsesplan er en Fristelse for mange Mennesker, der kunde blive udmærkede dygtige Haandværkere, og i Virkeligheden opdrætter man dergennem et Kunstnerproletariat. Jeg betragter det som meget uheldigt, men har man ikke Blikket aabent derfor nu, har jeg ingen Tvivl om, at man nok en Gang faar det. Den nuværende Ordning er kun en Rest af den gammeltdags Ordning, da Kunstakademiet havde hele Haandværksuddannelsen under sig. Den Rest vil nok, som Tiden gaar fremad, forsvinde, og vil man ikke lade den forsvinde nu, dels af Hensyn til den gamle Institution, og dels af Hensyn til at det vil koste en Del Penge at udvide det tekniske Institut, nu vel, saa lader man det vente, men Tiden skal nok vise, at den nuværende Ordning er uheldig for begge Parter. Med den ærede Formands Samtykke vil jeg tillade mig endnu at berøre et Punkt, som egentlig ikke hører til en anden Behandling, da der ikke er stillet noget Endringsforslag til den paagældende Konto. Vi se jo af Bladene, at et af de mærkeligste Værker, som det kongelige Bibliotek er i Besiddelse af, en gammel islandsk Rodets, som de kalde „Flatsbogen“, skal med stor Pomp og Hæder sendes over til Chikagoudstillingen. Jeg kan ikke undlade at udtale min Beklagelse over, at Regeringen er gaaet ind derpaa. Det kan ikke være af nogen som helst videnskabelig Grund. Om en videnskabelig Undersøgelse kan der ikke blive Tale derovre. Det kan kun være af en ren Forsængelighedsgrund, at man i Amerika ønsker at faa denne Bog derover og lagt ind under et Glasstab, saa at man kan se den udbendig fra. Vilde de amerikanske Videnskabsmænd have den undersøgt, saa kunde de komme hertil, men at sende den over til dem er kun en Tilfredsstillelse af deres og maaste ogsaa af vor Forsængelighed. Det er imidlertid en meget farlig Sag,

thi denne Bog er et absolut uerstatteligt Værk, og selv om den føres derover med et amerikansk Krigsskib, er det til syvende og sidst ingen Garanti, thi ogsaa et Krigsskib kan gaa under baade ved Vand og ved Ild. Om der ogsaa følger en dansk Mand med, som særlig skal passe paa Bogen, kan han dog ikke altid vaage over den, han kan næppe faa sin Seng stillet ved Siden af Udstillingsstabet, saa at Værket ogsaa derovre er udsat saa vel for Ild som for Tyvehaand. Jeg kan kun sige, at man fra Regeringens Side har paataget sig et ganske særdeles stort Ansvar ved at sende denne Bog derover, hvortil der ikke kan siges at være anden Grund, end at man giver efter for Amerikanernes Øst til at gøre deres Udstilling saa interessant som muligt paa alle Punkter, hvad vi ikke have den fjerneste Grund til at ofre noget for eller til at risikere noget for.

Korsgaard: Jeg ønsker at gøre en Bemærkning, angaaende den Maade, hvorpaa det ærede Finansudvalg har forelagt os denne Del af Budgettet. En anden Behandling skulde jo være beregnet paa i det væsentlige at gennemgaa alle Detailler og i det væsentlige at træffe en Afgørelse af alle de Hovedspørgsmaal, der ligge for. Jeg kan imidlertid ikke nægte, at, naar jeg ser den Betænkning, der er afgiven over Kultusministeriets Budget, saa faar jeg et Indtryk — og jeg tror, at alle ærede Medlemmer der have gjort sig den Ulejlighed at se denne Betænkning igennem, hvad vel alle have gjort, ville have faaet det samme Indtryk — af noget i høj Grad ufærdigt, noget i høj Grad inkomplet. Man vil se, at om ikke alle, saa i alt Fald en meget væsentlig Del af de Spørgsmaal, ved hvilke der kan være nogen Vanskelighed, ere udsatte til tredje Behandling. Jeg tror, at man fra det højtærede Finansudvalgs Side gør en ikke ringe Uret imod os læge Medlemmer her i Tinget, naar man paa denne Maade unddrager os den ene af de tre Behandlinger, som enhver Sag har Krav paa. Meningen med de tre Behandlinger skulde jo være, at vi ved anden Behandling fik alle de væsentlige Oplysninger, som vi skulle basere vor Afstemning paa. Nu faller det sig imidlertid saaledes, at med Hensyn til en meget stor Del af de Spørgsmaal, som der kan være nogen Vanskelighed ved at afgøre nøjes Udvalget med at sige, at man forbeholder sig sin Stilling til tredje Behandling. Vi saa intet at vide om de Overvejelser og Oplysninger, hvorefter vi skulle stemme. Ved tredje Behandling staa vi saa over for en hel Mængde Overvejelser og Oplysninger,